

Vastaus valtuustoaloitteeseen 14/2021: Kirkkonummelle korona-exit tiekartta

Kunnanvaltuusto 31.05.2021 § 49

Kirkkoummen SDP:n valtuustoryhmä jätti valtuuston kokouksessa 31.5.2021 seuraavan aloitteen:

”Vahvempi Kirkkonummi – suuntaviivat koronan jälkeiseen aikaan
Koronapandemia on vaikuttanut meihin kaikkiin, niin yksilöinä kuin yhteiskuntana. Vaikka rokotus-määrien kasvaessa olemme siirtymässä kohti valoisampia aikoja pandemian osalta, sen jälkiä tullaan korjaamaan vielä kauan. Koronapandemian vaikutukset näkyvät kaikissa kunnissa, niin palveluissa, elinkeinoelämässä, kulttuurissa kuin hyvinvoinnissakin.

Jälleenrakennus ja jälkihoito eivät siis ole vain valtakunnallinen asia vaan myös jokaisen kunnan asia.

Kirkkonummella yrityksiä on suljettu ja ihmisten elämää rajoitettu. Kulttuurielämä on ollut pysähdyksissä ja seuratoimintaa on pitänyt rajoittaa. Liikuntapaikat ovat olleet suljettuna. Koronan vuoksi on menetetty puolitoista vuotta normaalia sosiaalista elämää. Pandemia uhkaa lisätä eriarvoisuutta ja heikentää kuntalaisten hyvinvointia. Koronaepidemiolla on ollut sosiaali- ja terveysministeriön ja monien lapsialan järjestöjen selvitysten mukaan huomattavat vaikutukset lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin ja oikeuksien toteutumiseen. Työttömyyden lisääntymisen ja pitkittymisen negatiiviset vaikutukset kuntalaisille ulottuvat laajalle. Ikäihmisten eristys on vaikuttanut haitallisesti heidän toimintakykynsä ja hyvinvointiinsa.

Koronakriisin jälkihoidossa on olennaista satsata palvelujen saavutettavuuteen. Esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä opetus- ja oppilashuollon palvelujen tulee olla sellaisella tasolla, että apua saa silloin, kun sitä tarvitsee. Pandemian aikana syntynyttä oppimis- ja hoitovelkaa on lyhennettävä. Tärkeimmät peruspalvelut järjestetään kunnissa. Peruspalvelut luovat turvallisuutta ja turva-verkkoja, joilla yksilöt selviytyvät kriisistä.

Siksi Kirkkonummen kunnan on selvitettävä koronapandemian vaikutukset ja panostettava peruspalveluihin osana varautumista, rajoitusten purkua ja koronapandemian jälkihoitoa.

Katsomme, että Kirkkonummen tulee laatia oma exit-suunnitelma, jossa arvioidaan pandemian vaikutukset kuntalaisille ja toteutetaan tehokkaita keinoja koronakriisistä toipumiseen.

Kirkkonummella 4.5.2021
Kirkkonummen SDP, valtuustoryhmä”

Aloitteen allekirjoittivat SDP:n valtuustoryhmä / Johanna Fleming, Pirkko Lehtinen, Ari Harinen, Tero Suominen, Jukka Tammi ja Pekka Oksanen sekä heidän lisäksi Irja Bergholm ja Marjut Frantsi-Lankia.

Päätös

Kunnanvaltuusto lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus 07.11.2022 § 372

Valmistelija

hallintopäällikkö Kati Kupiainen ja hallintopäällikkö Tiina Koivisto,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Valtuuston kokouksessa 31.5.2021 jätetty valtuustoaloite on lähetetty 9.6.2021 perusturvalle valmisteltavaksi. Perusturvasta on otettu 9.6.2021 yhteyttä sivistys- ja vapaa-aikapalveluihin, koska valtuustoaloite ei koske pelkästään perusturvan palvelualueita. Koronatilanteen heikennyttyä valmistelua siirrettiin eteenpäin.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Perusturvan palvelualue palveluryhmittäin:

Perhepalvelut

Perusturvaorganisaation perhepalvelut ovat korona-aikanakin palvelleet kuntalaisia lähes normaaliin tapaan. Etävastaanottoja ja puhelinkontakteja on lisätty (esimerkiksi perhesosiaalityö, perheneuvola, puheterapia, neuvolan perheohjaus, neuvolan psykologitoiminta) ja lapsia, nuoria ja perheitä on tavattu enenevästi ulkotiloissa (esimerkiksi lapsiperheiden kotipalvelu, perhesosiaalityön sosiaaliohjaus, perheneuvola). Neuvolan, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon, perheneuvolan ja puheterapian palvelut ovat kuitenkin toimineet koko korona-ajan lähes normaalisti. Ryhmätoimintaa on vähennetty, mutta joitakin ryhmiä on pystytty toteuttamaan etäyhteyksillä.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on myös pidetty etävastaanottoja. Lähiopiskelujen alettua yhteydenotot lisääntyivät selvästi, etenkin mielenterveyteen liittyvissä asioissa. Koulupoissaoloihin ollut vaikeampaa puuttua etäopiskelun aikana.

Perhepalveluissa jatketaan toimintaa kuten aiemminkin ja etäyhteyksin toteuttavat tapaamiset tulevat olemaan osa palvelua, etenkin asiakkaan niin toivoessa ja palvelumuodon siihen sopiessa. Perheiden kotipalvelussa on päästy jälleen järjestämään viikoittaiset ryhmähoitotapaamiset ja muissakin palveluissa ryhmien toimintaa on voitu ja voidaan lisätä ja toteuttaa jatkossa lähitapaamisin.

Työikäisten palvelut

Työikäisten palveluissa yksilökohtainen asiakastyö on jatkunut lähes normaalisti koronapandemian ajan. Asiakas- ja verkostotapaamisia on järjestetty aiempaa enemmän etäyhteyksin ja puhelimitse. Sulun päätyttyä palvelut ovat toimineet normaalisti koronarajoituksia noudattaen.

Mahdollisimman monen asiakkaan osallistuminen päivä- ja työtoimintaan sekä kuntouttavaan työtoimintaan on pyritty turvaamaan vähintään kerran viikossa, etänä tai yksilötapaamisina.

Palvelutarpeiden kasvukohtiin pyritään ensisijaisesti vastaamaan kohdentamalla osaamista ja henkilöstöresurssia tulosalueen sisällä.

Ikäihmisten palvelut

Ikäihmisten palvelut ovat toimineet koko pandemia-ajan lähes normaalisti ja peruspalvelut on pystytty järjestämään. Ikäihmisten palveluissa kotihoito ja ympärivuorokautinen hoiva on järjestetty lähes normaalisti pandemian

ajan. Kotihoidossa on hyödynnetty etähoitoa osana palveluvalikoimaa. Seniorineuvontaa ja palveluntarpeen arviointia on toteutettu normaaliin tapaan. Muistipoliklinikka on toiminut koko korona-ajan. Kartoituskäynnit on tehty tarvittaessa kotikäyntien muodossa, jos asiakas ei ole uskaltanut julkisiin tiloihin. Geriatri on osallistunut kotikäynteihin etäyhteydellä. Vapaaehtoistyön työryhmä on ollut koko koronapandemia-ajan toiminnassa, mm. asiointipalvelut ja lääkäriin saattoapu. Puhelinkaveritoiminta on aloitettu ikäihmisten tueksi. Ympäri vuorokautisen hoivan yksiköissä on mahdollista vierailla. Palvelukeskuksen ruokala on avattu kuntalaisten käyttöön ja osa asukkaista ruokailee palvelutalon yhteisissä tiloissa. Päivätoiminta avataan joulukuussa uudessa hyvinvointikeskuksessa. Erilaisia tapaamisia ja tapahtumia on pystytty jo järjestämään ikäihmisten toimintakyvyn tukemiseksi. Erilaiset tapahtumat, konsertit, ulkoilu ja muu virikkeellinen toiminta ovat tärkeä osa ikääntyvien toimintakyvyn tukemisessa. Kolmas sektori on toiminnassa vahvasti mukana.

Terveyspalvelut

Koronapandemia vaikutti terveyspalvelujen toimintaan monin tavoin. Pandemian alussa terveydenhuollon kantokyvyn vahvistamiseksi hoitotakuulaki ei ollut voimassa, minkä vuoksi kiireetöntä toimintaa supistettiin vastaanottotoiminnassa, suun terveydenhuollossa ja kuntoutuspalveluissa. Kesän 2020 jälkeen toiminta palautui vähitellen ennalleen, mutta etenkin vastaanottotoiminnassa pandemia edellytti normaalitoiminnan lisäksi vuoden 2022 kesään asti useita muita toiminnan muutoksia, kuten koronarokotusten järjestämistä ja infektio- ja poliklinikkatoimintaa. Lisäksi pandemia vaikutti osaltaan hoidon tarpeen arvioinnin ruuhkautumiseen. Suun terveydenhuollossa toiminta palautui vähitellen lähelle normaalia lukuun ottamatta lisääntyneitä suojaustarvetta. Kuntoutuspalveluissa vaikutus on näkynyt etenkin ryhmätoiminnassa pienentäen ryhmäkokoja ja estäen joidenkin ryhmien järjestämistä. Kaikissa terveyspalveluissa potilaiden palveluihin hakeutuminen vähentyi selvästi ensimmäisen koronapandemiavuoden aikana. Tämä näkyy hoitovelkana.

Yleinen maskisuositus jatkuu terveysaseman tiloissa ja maskeja käytetään terveyspalveluissa potilaskontakteissa. Etätöitä tehdään soveltuvin osin. Infektio- ja poliklinikkatoimintaa tutkitaan kaikilla terveysasemilla pääosin ajanvarauksella. Koronarokotukset jatkuvat THL:n suositusten mukaisesti ja kuuluvat mahdollisesti jatkossakin ainakin osan väestöstä vuosittaiseen rokotusohjelmaan influenssarokotusten tavoin.

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aika

Vapaa-aikapalveluissa on noudatettu kulloinkin voimassa olleita rajoituksia. Palveluita ja opetusta on järjestetty AVI:n, OKM:n, OPH:n ja THL:n rajoitusten, ohjeiden ja suositusten mukaisesti. Korona-aikana hyväksi havaittuja hygieniakäytänteitä on jatkettu. Koronatilanteesta palautumiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Kuntalaisten palveluiden tarpeeseen pyritään vastaamaan. Vapaa-aikapalvelujen tilat ja palvelut toimivat kohtaamispaikkoina kuntalaisille. Vakiinnutetaan korona-aikana kehitettyjä ja omaksuttuja digitaalisia toimintamalleja osana palveluiden tuottamista. Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista ja jaksamisesta.

Yhdistysten toimintaa on tuettu vuoden 2022 aikana erityisellä korona-avustuksella, jonka tarkoituksena on ollut edesauttaa kuntalaisten palaamista harrastusten pariin.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksessa on noudatettu normaalilainsäädäntöä varhaiskasvatuspalveluja järjestettäessä ja tuotettaessa. Varhaiskasvatustoiminnan järjestämisessä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia OKM:n, OPH:n ja THL:n ohjeita sekä suosituksia. Korona-aikana hyväksi havaittuja hygieniakäytänteitä on jatkettu. Koronatilanteesta palautumiseen sekä lasten että henkilöstön osalta kiinnitetään erityistä huomiota. Huolehditaan esimiesten ja henkilöstön hyvinvoinnista ja jaksamisesta. Lapsille varmistetaan hyvä ja turvallinen arki. Valtionavustuksilla tasoitetaan koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutuksia ja parannetaan erityisesti lasten kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin edistämistä.

Hyödynnetään korona-aikana kehitettyjä ja omaksuttuja digitaalisia toimintamalleja osana arjen toimintoja.

Opetus

Kouluissa ja lukioissa on noudatettu normaalilainsäädäntöä huomioiden OKM:n ja OPH:n ohjeet ja suositukset kulloisenkin tilanteen mukaan. Hyviä hygieniakäytänteitä on jatkettu ja tautitilanteen mukaan tarpeettomia lähikontakteja on vältetty. Kasvomaskien käytössä on noudatettu annettua paikallista ohjeistusta. Kouluille jaetuilla valtion erityisavustuksilla palkattua henkilökuntaa on käytetty oppimisen tuen järjestelyihin, oppilashuollollisten palveluiden vahvistamiseen ja koulupudokkuuden ehkäisemiseen.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Aarnio Tarmo
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää 1 antaa kunnanvaltuustolle selostusosan mukaisen vastauksen vastauksena Kirkkonummen SDP:n valtuustoryhmän kunnanvaltuuston kokouksessa 31.5.2021 § 49 jättämään valtuustoaloitteeseen korona-exit -suunnitelmasta 2 esittää, että kunnanvaltuusto toteaa aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi 3 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Päätös	Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	kunnanvaltuustolle käsiteltäväksi

Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa kunnanvaltuustolle selostusosan mukaisen vastauksen vastauksena Kirkkonummen SDP:n valtuustoryhmän kunnanvaltuuston kokouksessa 31.5.2021 § 49 jättämään valtuustoaloitteeseen korona-exit -suunnitelmasta ja esittää, että kunnanvaltuusto toteaa aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.